

MAI VILÁG

Szönyeg,
függöny,
ágyterítő

a
GÓLYA
ÁRUHÁZBAN

FŐSZERKESZTŐ: MADAR IMRE. MUNKATÁRSÁK: KÖS KAROLY, MOLTER KAROLY. FELELŐS SZERKESZTŐ: SERESS JÓZSEF

„Bizalmatlanságom csak a jelenlegi vezetőségnek szól...”

(Cluj-Kolozsvár, nov. 23. Saját tud.) Jelentettük tegnap, hogy Tornyai Gyula dr. volt szenátor, a Magyar Párt pártbizottsági vezetője, kilépett a Magyar Pártból. Bethlen György gróf pártelnök a következő levelet kapta Tornyaitól, amelyben minden kommentár nélkül szöveget közöltünk: Másolat.

„Méltóságos Elnök Ur!

Szíves tudomására hozom, hogy a vezetésed alatt álló Országos Magyar Pártban eddig viselt központi intézőbizottsági tagságról, a kisebbségi szakosztály tagságáról és a temes-torontálmegegyei tagozat társelnöki állásáról lemondok és a pártból kilépek.

Ezen elhatározásra a következő okok vezettek:

A párt elnöki tanácsa kéréseim és a józan ész ellenére legutóbb már másodszor úgy ejtette meg a jelöléseket, hogy a párt megválasztott egyébként kiváló képviselői

tulnyomó részben nem tudnak románul.

Ezért a párt parlamenti csoportja az Averescu-kormány idején sem volt a legtehetősebb parlamenti tevékenységre rábírható, a jelen parlamenti csoport román nyelvismerte pedig még fogyatékosabb, miért is sikeres működésnek lehetősége eleve is ki van zárva.

A hibát úgy a hogy menteni lehetett mikor a papíron maradt ígérek ellenében a pártunk a kormányt támogatta, azt azonban az elnöki tanács sem fogja megmagyarázhatni, hogy

miért kellett a biztos esélyű helyekre néma képviselőket jelölni, mikor mint ellenzéki párt mentünk a küzdelembe.

Az ismételt elkövetett hiba után az elnöki tanács összetételét is vizsgálva, aggodalommal látom, hogy Méltóságodat nagy számban veszik körül a tanács olyan tagjai, kik mint a párt alkalmazottjai, (ügyvezető elnök, alelnök, főtitkár), vagy a párt lapjának szerkesztőségi tagjaként

Méltóságodtól függő helyzetben látszanak lenni,

ami a tanács távol lakó vidéki tagjainak az ülésekről való gyakori elmaradása mellett Méltóságod akaratának tárgyi-lagos bírálata nélküli érvényesítését teszi lehetővé.

Míg a párt egyik legfőbb szervének, az elnöki tanácsnak ilyet az összeállítás, addig

igen közeli a párt diktatúra lehetőség

amíg e helyzet nem változik, addig üres szólam marad a pártnak alulról felfelé való felépítéséről és demokráciáról beszélni.

Mély aggodalom tölt el a párt anyagi sorsa tekintetében is. Vezetőed ideje alatt a párt kolozsvári és bukaresti ir-

dájának személyi kiadásai már elérték az évi egy millió lejt. E mellett a bukaresti párt helyiség is belekerül évi fél millióba, holott abból a másból is elhelyezhető pártiroda egy szobán kívül egyébre szükség nincs.

A pártot anyagi romlásba vivő szeretlen költségeket

azon az alapon érzem magam feljogosítva kifogásolni, mert megengedhetetlennek tartom, hogy a párt évi félmillió költséggel 9 ritkán együtt levő képviselőjének kényelmére 8 szobás állandó párt helyiséget tartson, mikor 7 magyar főiskolai hallgató oly fontos otthonának kérdéséről a magyar közönség áldozat készségének legerősebb igénybevétele dacára is alig tudjuk megoldani. A költségekhez ezáltal utoljára azon az al-

apon is hozzászólok, mert néhány lelkes munkatársammal 28 községben én alakítottam meg a párt altagozatait és tudom, mily nehezen fizetik azok tagjai a mai nehéz gazdasági viszonyok között a havi 5 lejes pártadót.

Ilyen körülmények között miután sem a párt szellemi vezetése és politikai irányításában, sem a párt anyagi ügyeinek vitele tekintetében nem vagyok bizalommal eltelve, a továbbiakért a felelősséget megosztani nem vagyok hajlandó.

Bizalmatlanságom csak a jelen vezetőségnek szól s addig is míg e téren a jövő változást nem hoz, a pártkereten kívül fogok magyarságunkért tovább küzdeni.

Végül abból az alkalomból, hogy az intézőbizottság november 8-iki ülésén

magam is mint olyan voltam érintve, kit az iskolai államsegély kérdésében elért balsikert az együttes felelősség terhel, szíves emlékezetembe idézem, hogy az elmúlt ülésszak csaknem minden pártértekezletén, háromszor a jegyzőkönyvhöz való csatolás végett írásban is sürgettem a legerősebb állásfoglalást és sürgetéseimmel csak akkor hagytam alább, mikor

a főtitkár ur értekezletünket aként tájékoztatta, hogy az iskolai államsegély ügye véglegesen el van intézve s már csak a segély felosztása és felvétele körüli alakítások vannak hátra.

Nem tehetek róla, hogy tévesen lettünk informálva s ezért a felelősséget az államsegély tekintetében magamtól elhárítani vagyok kénytelen.

Bucuresti, 1927 november 14-én.

Mély tisztelettel:

Tornyai Gyula s. k."

A Semmitőszék felmentette a gyilkossággal vádolt Salamon Izrael aranyosgyéresi kereskedőt

Regularis alakulat volt a cionista gárda

(Cluj-Kolozsvár, nov. 23. A Mai Világ tudósítójától.) Még élénk emlékezetében él olvasóinknak az a kolozsvári hadbíróság előtt lefolyt főtárgyalás, amelyben Salamon Izrael gyéresi kereskedő-földbirtokos forradalmi időkben elkövetett gyilkosság miatt öt évi fegyházra ítélték.

A román sajtó az ugyanevezett cionista gárdát súlyosan támadta és az ügyet elkövető biznissel, hogy ez a közlöny, mely a forradalom első napjaiban alakult rendfenntartási céllal, a büntetést egész sorozatát követte el Szilágy és Szilágy megyében.

Abban az izgatott atmoszférában, amelyet a román többségi sajtó fejlesztett, tartották meg a főtárgyalást. Bár a tanács nagyrésze, közöttük Szilágy megye román vezetői bizonyították, hogy úgy a székely hadosztály, valamint a cionista gárda rendfenntartó munkát végzett, ennek ellenére a hadbíróság a bizonyítékokat elutasította.

Dr. Dunca Jenő és dr. Fehér Dezső kolozsvári ügyvédek, ki ellen a perben a védő tisztelet látták el, felbevezéssel éltek a bukaresti legfőbb hadbírószághoz, mely szeptember végén tartotta meg az ügy főtárgyalását és helyben hagyta a kolozsvári hadbíróság ítéletét.

Ezen ítélet ellen dr. Mora bukaresti és dr. Klein Miksa, a jeles kolozsvári ügyvéd semiségi pert indítottak a semmitőszék előtt, kérve hogy az ítéletnek több okból való megsemmisítését, nevezetesen, hogy a hadbíróság nem volt illetékes ebben az ügyben, mert az eset 1918 decemberében történt, amikor még nem volt román imperium és így a román hadbíróság nem ítélkezhetett, mert az imperium jogi hatálya csak az egyesülés óta terjed ki Erdélyre, a hadbíróság illetékessége pedig 1920 április 1-ig csak azon esetekben állapítható meg, mikor a megszálló

hadereg, vagy a román hadikormány elleni merényletről van szó.

A másik indok pedig az, hogy a főtárgyalás rendjén nem nyert bizonyítást, hogy az ugyanevezett cionista gárda, valamint a székely hadosztály büntetéseket követtek volna el, sőt ezek a karhatalmi alakulatok voltak azok, melyek a rablásokat megszűntették és a közrendet helyreállították.

Ezeket dr. Klein Miksa Szilágyesek és Szilágyosmlyó községekből beszerzett bizonyítványokkal igazolta, a második részt pedig dr. Mora és dr. Fildermann fejtették ki a semmitőszék október 22-én tartott tárgyalásán.

A semmitőszék II. szekciójára négy ízben tüzte ki a főtárgyalást, de a tanács tagjai között nézeteltérés támadt úgy, hogy az ügy elbírálását teljes tanács elé utasították, melyen a semmitőszék elnöke elnökölt.

Ez a tárgyalás tegnap folyt le, amelyen dr. Fildermann két óras beszédben ismertette a per hatalmas anyagát, majd

dr. Klein Miksa mondott védőbeszédet.

A semmitőszék helyt adott a védők semiségi panaszának és beigazolták, látta, hogy a cionista gárda regularis alakulat volt és a közrendet helyreállította. Kimondotta a semmitőszék azt is, hogy a hadbíróság nem volt illetékes az ítélethozatalban és az ügyet a polgári bíróság elé kellett volna utalni és elrendelte Salamon Izrael szabadlábra helyezését.

Április 1-én lép életbe az új vámtarifa

(Bucuresti, nov. 23.) Az Argus szerint az új vámtarifa csak a jövő év április elsején fog életbe lépni.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi ártás november 23. Berlin 12377 és fél, Amsterdam 20940, New York 51847 és fél, London 2528 és fél, Páris 2039, Milánó 2822 és fél, Prága 1537 és fél, Budapest 9077 és fél, Belgrád 913, Bukarest 321, Varsó 5820, Bécs 781250.

Devizált az Egyesült Közgazdasági Banknál a legelőnyösebben szeresheti be.

KOTTA Lepage

Utazó plaid gyapjutarakók nagyválasztékban a GÓLYA áruházban.

ROMÁN
KIR.

UDVARI
SZÁLLÍTÓ

Platina, Brilláns, Arany-,
Ezüst- és Kínazüst áruk.
Világhírű precíz órák!!!

I. W. C. Schaffhausen, Omega,
Longines, Eterna és Movado
egyedüli képviselő, dus választékban.

HENRY S.

Braunfeld

ékszeráruházban kaphatók!
Cluj, P. Unirii 15. Telefon int. 643.

Ára 2 lei

Egy évi börtönre ítelt a kolozsvári törvényszék egy lejtőre került urfiút

(Cluj-Kolozsvár, nov. 23. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék Dunca-tanácsa tegnap délelőtt egy kettébetört karrier körül mozgó bűnügyet tárgyalt, amelynek bilincsekbe vert vádlottja Bădescu Dumitru 24 éves kolozsvári diák.

Egy ivelő karrier története

A vádlott fiatalember, magas, finomarcú szimpatikus megjelenésű, foghízi ruhától kissé eldurvult kezét erős vasláncok és karperecek szorítják, amelyeket még a jilavai fegyház őrei raknak rá. Remegve ül a vádlottak padján, miközben fejére olvassák a csúf és okirathamisítás kritériumait kiemelő bűncselekményeket.

Bădescu Dumitru gazdag erdélyi család fia. Szülei minden lehető eláratták, hogy fiukat, mint Dumitru többi testvéreit, intellektuálisoknak neveljék. A fia kitűnő eredménnyel végezte a gimnázium nyolc osztályát, szorgalmáról általánosan közismert volt. Az érettségi után szülei beiratták a fiút a kolozsvári pedagógiai szemináriumba, mert tanárembert akartak belőle csinálni. Dumitru két évig volt rendes hallgatója a szemináriumnak, egy napon azonban mintha csak teljesen kieserkedett volna, odafordult többi osztálytársához:

— Fiúk! Az én életem már ugysem élet — mondotta cinikusan —, mert semmi örömet nem talállok benne: gyerekek, menjünk inni egyet.

Ez a kijelentés végzetes hatással volt Bădescu Dumitru életének további alakulására. Az azelőtti szorgalmas és rendszerető diák napról-napra lejjebb süllyedt a fertőben, a szüleitől kapott pénzt könnyelműen elköltötte: a fiatal diák erkölcsi összeroppanását nem sokára követte a bűncselekmény.

Csal és okiratot hamisít a zülött diák

A kolozsvári pedagógiai szeminárium harmadéves züllesnek indult hallgatója minden eszközt megpróbált, csak hogy pénzhez jusson. Egyszer különös ötlete támadt. A szemináriumnak megállapodása volt a kolozsvári Zauderer főle szövetkezettel, melynek értelmében az igazgató által kibocsátott utalvánnyal bármelyik diáknak szövetet adhat a cég. Ezt használta ki Bădescu, elkészítette magának a szeminárium pecsétjét és azal több kiutalási bont hamisított, alájuk hamisítva Shidionescu szemináriumi rektor aláírását is. A hamis bontokat rendre beváltotta Zauderernél, a bűnös uton szerzett szöveteket pedig potomáron eladta.

A visszaélésre csak akkor jöttek rá, amidőn elszámolásra került a sor a kereskedő és a szeminárium igazgatóság között.

A diák visszaélései azonban ezzel még nem értek véget: folytonosan pénz kellett neki. Kölcsönöket vett fel, neveket aláhamisítva pedig váltót és ámt. lta. tott egy kolozsvári pénzintézetnél. Egyik bűncselekményt a másik után követte el, sokáig azonban nem látta Kolozsvárt, mert lejáratai voltak és érezte, hogy ég a talaj a lába alatt.

Bădescu Dumitru utja a jilavai fegyházig

Kolozsváron elkövetett bűncselekményeinek felelőssége elől az okirathamisításba menekült a lezülött kolozsvári diák. Hónapokon keresztül bolyongott városról-városra s életét apróbb visszaélések-

ből tengette egyik napról a másikig.

Szállásoskodásai a kolozsvári rendőrség országos körözőlevelével értek véget, amelyet megküldtek a bukaresti rendőrprefekturának is. Elfogták és Jilavára vitték, ahonnan erős bilincsekbe verve kísérték a kolozsvári törvényszékhez.

A tegnapi tárgyaláson a vádlott zokogva beszélt el elzüllesének történetét. Minden védekezése ellenére is, csalás és okirathamisítás miatt egyévi börtönre ítelték a bírák a vádlott fiatal-

embert.

Miközben Dunca elnök az ítéletet kihirdette, a padokban ülő közönség körül többen zokogtak, a vádlott is sirt és a tanúk is: a tragédia beteljesült.

A kolozsvári urigyereket egyéves ítélettel vállain egy meghatódott fegyvezette el, Jilava felé, mert a kolozsvári törvényszék büntetésével nem értek véget az ítéletek: még Bukarestben is számolni kell totteitért. s. m.

Egy gyönyörű brostü és egy pár brilliáns függő várja gazdáját a kolozsvári rendőrségen

(Cluj-Kolozsvár, nov. 23. Riesler, Kossuth Lajos-utcai ékszerésznél nemrégiben egy katona jelent meg és gyönyörű arany brostü és egy pár brilliáns függőt ajánlott megvételre. Az ékszerésznek tetsettek az ékszerek és áruk után érdeklődött.

A katona a mintegy 70 ezer lejti erő ékszerekért mindössze hét ezer lejt kért.

Riesler rögtön gyanút fogott, azzal a kifogással, hogy nincs nála elég pénz, s egy félórával későbbre halasztotta a vásárlást.

A katona a boliban várta Rieslert, ki azonban nem pénzért ment, hanem a rendőrséget értesítette.

A kilüszött félóra el sem telt még, mikor Riesler egy rendőrtisztviselővel lért vissza, ki az olcsó ékszereket árusító katonát a rendőrségen előállította.

A rendőrségen a katona azt vallotta, hogy az ékszereket egy ismeretlen egyéntől vásárolta 5000 lejért. A megadott személyírásból a rendőrség megállapította, hogy az ismeretlen ékszerkereskedő Surányi Géza többszörösen büntetett zsebtolvaj, ki nek körözését rögtön elrendelték.

Az ékszereket a rendőrprefekturán helyezték el, hol igazolt tulajdonosuk átvetheti őket.

Zálogházban találták meg a spanyol király elloptott rendjelét

(Madrid, november 23.) Nem régiben bejárta a világsajtót, hogy a spanyol király aranygyapjas rendjelét ellopták.

A lopást maga a király fedezte fel, mikor egy udvari ünnepség alkalmával felakarta tűzni a nagyértékű rendjelt.

A megindult nyomozás csak lassan jutott előre, miután a királyi udvarban a legnagyobb óvatossággal dolgozhattak csak a detektívek. A madridi rendőrség egyik fiatal ambiciózus detektívje különös gondolatra

jutott és a zálogházakban kezdett kutatni a király rendje után.

Hosszas utánjárás után sikerült is a detektívnek egyik madridi zálogházban felfedezni a király rendjelét, melyet Delvalle udvari hivatalnok zálogosított el.

A tolvaj hivatalnok megneszelte, hogy bűnét felfedezték és szökni akart. A rendőrség abban a pillanatban tartóztatta le a király tolvaját, mikor a szevillai vonatra akart felszálni, hogy Madridot elhagyja.

Agyafurt szélhámossággal hatmillió lejjel károsították meg a vasutat

(Focsani, nov. 23.) Dimitriu Gheorghe, a focsani-i vasúti pénztáros egész új rendszerű jegyelsést talált ki, mellyel 1924 óta zavartalanul károsította az államot.

Az élelmes szélhámós csalásai alapjához a vasut ügykezelési szabályzatának azt a pontját használta fel, mely szerint a tévesen lebélyegzett jegyeket nem lehet kiadni a feleknek, hanem el kell számolni a vasut központi igazgatóságában.

Az elszámolásokat a vasut központi igazgatóságánál A. Leonte kapta kézhez, és igazolta, hogy a képzeltbeli téves bélyegzésű jegyek valóban léteznek és beszoalatták őket.

A múlt havi elszámolásban az élelmes pénztáros 1700 darab téves bélyegzésű jegyet tüntetett fel és véletlenül az elszámolást nem a központi igazgatóságának, hanem egy közeli nagyobb állomásnak kézbesítette ki a posta, ahol felbontották az igazgatóságának címzett borítékot és jelentették az ügyet Bukaresben, ott pedig megállapították, hogy a csaló pénztáros üzelmét a központban A. Leonte fedezte.

A leleményes csalók által okozott kár a hat millió lejt meghaladja.

A vasutigazgatóság fejelentésére a csaló tisztviselőket a katonai hatóságok tartóztatták le.

Gramofon Lepage SZÍNHÁZ-MOZI

A Magyar Színház heti műsora

Szerda: Csattan a csók. Operette ujdonság. Kolbay, Mende, László, Ihász. (Premier-bérlét).

Csütörtök: Csattan a csók. (C. bérlét).

Péntek: Csattan a csók. (A. bérlét).

Szombat fél 4-kor: Egy éj Velencében. Ifjúsági előadás. Bevezetőt tart Kende. Iános.

Szombat fél 9-kor: Dohnányi Ernő hangversenye. (Bach, Beethoven, Chopin, Brahms, Liszt, Dohnányi, Schubert művei.) Mérsékelttel emelt helyárrakkal. (Bérletszűnőben).

Vasárnap 3-kor: Piroška és a farkas, vagy A villámkirály leánya. Gyermek előadás.

Vasárnap 6-kor: Bizánc. Poór Lili, Tárayval, Janovics Jenővel.

Vasárnap 8 1/4-kor: Csattan a csók. (B. bérlét).

Ma este: Csattan a csók premierje. A legszebb zenéjű, a legszellemesebb szövegű francia operette ujdonságnak, a Csattan a csók-nak lesz ma este a premierje a magyar színházban.

Főszereplők: Kolbay Ildikó, Mende Klári, Miklóssy Margit, Kiss Manyi, Kőszegi Margit, László Andor, Ihász Aladár, Leővey Leó, Selmeczi, Lantos. Csütörtökön este másodszor, pénteken harmadszor és vasárnap este 6 órakor negyedszer adják a Csattan a csók-ot.

A szombat esti Dohnányi-hangverseny. Nincs zeneértő és zeneiszerető ember Kolozsvárott, aki ne síne helyét biztosítani a Dohnányi Ernő szombat esti jubilaris hangversenyére, amelyet a magyar színházban fognak megtartani felkilenc órai kezdettel. Világzerle ünneplik most Dohnányit, a jelenkor zongora-titánját 30 éves művészi működésének jubileuma alkalmából. Ebből az ünnepésből veszi ki részét a kolozsvári közönség is szombaton este.

Maga a műsor is olyan gazdag, a minőre alig van példa. Ime: 1. a) Bach: Chromatikuss fantázia és fuga. b) Beethoven: Pathetique szonáta. Op. 18. 2. a) Chopin: Nocturne cisz moll. b) Mazurka D-dur. c) Brahms: Intermezzo esz-dur. Op. 117. No. 1. d) Liszt: XIII. rapszódia Szűnet. 3. Dohnányi: Aria. b) Presto a Ruralia Hungaricából. c) Adagio a Ruralia Hungaricából. d) Schubert-Dohnányi: Valses Nobles. A kinek nincs még jegye a szombat esti Dohnányi hangversenyre, siessen a Magyar Színház pénztárához s biztosítsa helyét erre a nagy zenei ünnepre.

Jó gyermekek figyelmébe: Vasárnap délután 3 órakor nagyon olcsó helyárrakkal a Piroška és a farkas vagy: A villámkirály leánya című látványos tündéri mesejáték kerül színre.

Fényes megélhetés!

Új életpálya!

Új típusu varrógép!!

Előre és hátra varr, hímző és eszuroz. Csodaszép és csupaszíthatalan kivitelben kapható kényelmes havi részletre is. Rendes varrógép árban

Asztalos varrógéplerakatában, Cluj Strada

Minden vevő ingyen oktatást nyer a géphímzésben, miáltal fényes megélhetést biztosít magának.

Staniol Lepage

HIREK

Ma ötven éve

született a magyar sorsnak egy nagy, új látója, Ady Endre. Törvénye a fejlődésnek, hogy minden magasabb életforma rövidesen megismétli az őt megelőző összes alacsonyabb életformát és ez áll az ember életére is. Ady Endre a maga tragikusán bus, beteg, lázas, hajszolt, önmaga által százszor megátalkozott életében átismételte mindnyájunk életét, de csak azért, hogy a minden poklokban meghurcolt szellem csodálatos, új formáig emelkedhessék benne. Góg és Magóg fia a saját életében elejétől kezdve élni a magyar sorsot, annak minden tragikus bűnét véres-bus multat önmagában felajánlja a történelem eszményeit megalkotó, egyesítő és magában elmerítő szent közösségnek.

Nem volt költő, aki örvénylőbb mélységekből magasabb egéig kiállt volna, mint Ady Endre, életében, holtában enyérei által egyként üldözött legigazibb magyar. Pokoltól égig nyúló szívdarvány az ő szelleme, a magyarság minden nagy bűne és erénye benne tündöklök, hogy megbékítő, nagy egységben olvadjanak össze zúgó dalaiban a magyarság színei az egyetemes emberiség mindent elmerítő ösvilágosságával. Az egyén kiált benne istenéhez, a nemzet az egyetemességhez, a bűn a mindent feloldó és megbékítő szeretethez. És ezzel hosszú időkre kikövekelte a mi utunkat, amelyen járunk kell, ha sorsunkkal elégtételt akarunk szolgáltatni közös egy istenünknek.

Miként a menyben, azonképpen történelem a földön is: amit az ember szellem világosan végig gondol, azt hajlja végre a történelem gyakorlatában. Lángeszű embertársak előre megsejlik s költői formában előre felvázolják közös szellemi életünk útját, ez a rázat azután egyre általánosabban érvényessé lesz mindnyájunk számára s kis idő múlán már önkéntelenül úgy alakítjuk át társadalmi életgyakorlatunkat, amint azt a zseni — minden multnak és jövőnek, tehát az örök jelennek látója — megálmodta.

Ma perc-emberkék dárúdója tart, de építésre készen a kövünk nagyot végezni mégis mi jövőnk, nagyot és szépet, emberit s magyart...

Igy fogadta meg Ady s nem kétség, hogy a Petőfik, Adyok, Széchenyik, Kosuthok génusza lesz az, amely a nagy alkotást, a történelmi tettet: a magyar szellem és a világ szellem megbékélésének művét elvégzi. Az ő szavuk válik majd tette bennünk, mert ők a mi szellemünk fátyolokba burkolt, de örökké érvényes törvényeit írták le minden idők számára.

Kádár Imre

— Erdélyi Lexikon. Érdekes és kihatásában ma még eléggé nem is méretezhető publicisztikai vállalkozás az Erdélyi Lexikon. Ötven ives, hatalmas kötet, amely a mai Erdély közéletét tárja fel: személyeiben és intézményeiben. Magyarok, románok, németek élete és munkája vonul fel itt, elfogultságnélkül jellemezve, de fölös díszeséteknélkül is. Az Erdélyi Lexikon 25, egyenként két ives füzetben jelenik meg. A teljes mű előfizetési ára 500 lej, amely öt részletben is fizethető, első részlet a rendeléssel egyidejűleg. Minden értesítés, pénz és egyéb posta a szerkesztőimére küldendő: Dr. Osváth K. Oradea, Boulevard Regele Ferdinand 41.

Piszkavasat és szűrőnyelet nyelt egy életfogytiglan elítélt fegyenc

(Olmütz, nov. 23.) Az olmützi kórházban néhány nap óta betegen fekszik Toman László volt földbíró okos, aki 1912 óta életfogytiglani fegyházra ítélt rab. Toman 1911-ben a Viktoria berlini biztosítótársaságnál 95.000 koronára biztosította be az életét és a kőtvényt ismerősének, Zajcsék ügyvédnek adta át. Azután Bécsben addig kutatott, amíg egy teljesen hozzá hasonló férfira nem akad.

Délmorvaországba csalta az illetőt, valami ürügy alatt a saját ruháit kölcsönözte neki, aztán pedig meggyilkolta és holttestét majdnem felismerhetetlenné csontkította. Az ung-hradíchi esküdtszék 1912 június 24-ikén

kötél általi halálra ítélte Tomant, de büntetését életfogytiglani fegyházra változtatták.

Néhány nappal ezelőtt a gyilkos megbetegedett a miavai fegyházban, úgy, hogy az olmützi kórházba kellett őt szállítani.

A kórházban Tomant röntgenizálták és gyomrában a legkülönbözőbb dolgokat találtak. Meg kellett őt operálni és

az operáció után belelőlt a következő tárgyak kerültek elő: egy huszonhárom centiméter hosszú és négy milliméter vastag piszkavas, egy huszonhét centiméter hosszú kánállyal és egy szűrőnek a nyele.

Szőnyeg, függöny és ágyterítő nagy választékban a GÓLYA áruházban.

— A legújabb táncok bemutatója az Ujságíró Klubban. Annak a nívós programjának során, amelyet a reorganizált Ujságíró Klub vezetősége a téli szezonra kidolgozott, november 24-én, estétörtökön este a modern legújabb táncokkal fogják megismertetni az Ujságíró Klub disztigált közönségét. Radnai Zoltán dr. a párisi Supérieur Académie de Dans tagja, aki nemrég tért haza külföldi utjáról, fogja bemutatni azokat a legújabb, divatos táncokat, amelyek az idei szezon slágerei lesznek. Bemutatásra kerül a Charleston Flatt, a Charleston legújabb, teljesen lesimitott kreációja, a Black Batton American, a Yale New Blues és a Bananas Slid bemutatása után külön szenzációja lesz az estélynek a Haebie Jebies, valamint a kínai eredetű Kin-Ka-Jon tánc. Radnai Zoltán dr. és partnere, László Irma be fogják mutatni Saphinak, a világhírű budapesti táncesternének legújabb tánckreációját is. Az új táncokat házi táncestély keretében mutatják be.

Vászonárut legjobban lehet vásárolni a „GÓLYA” áruházban.

Keresünk fizetéssel 18-25 éves fiatal embereket biztosítási szakma minden ágában való kiképzésre. Biztos jövő. Asigurarea Românească, Unió-utca 24.

Kevés fűt fogyaszt, ha magas kalóriájú fűt vásárol a Fagyapolyvárnál v. **Grün fatelep** (v. Külkeajtó-ut) Telefon 10.

DEUTSCH férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-ut) 2

Rádió Rádióalkatrészek Rádiószerelés Constructio mérnöki iroda Pápa Unirii No. 6.

Egy ruhára való bársony minden színben **270 lej Szabó Jenő** divatruházban, Cluj

Select Mozgó

ma kezdi bemutatni a

Napoleon

című filmet, az utóbbi évek legnagyobb filmalkotását.

Napoleon

elvitathatatlanul a kinematográfia csúcspontja, nemcsak azért, mert páratlanok a méretei, hanem azért is, mert

Napoleon

a tárgya és mert eddig ismeretlen technikai bravúrral és felkészültséggel valóstolták meg.

Napoleon

Abel Gance műve és ebből következik, hogy olyan munka, amely új alapokat adott az egész filmművészetnek.

Napoleon

a film, ugyanazt jelenti a film számára, amit

Napoleon

az ember a történelem számára jelentett: ugrópontot, amellyel új korszak veszi kezdetét.

Napoleon

lezár a kinematográfiában egy korszakot és megnyit egy újat, eddig nem ismert.

Napoleon

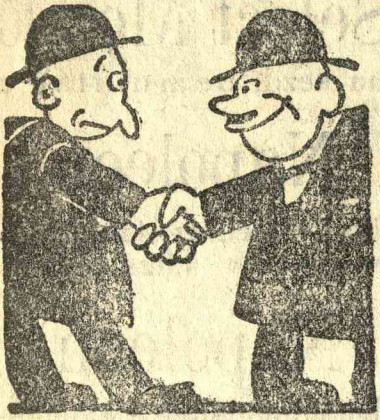
olyan látványosság, amelyben mindenki részt fog venni, mert senki sem mulaszthatja el ennek a korszakalkotó filmnek a megnézését.

Napoleon

első előadása ma este kilenc órakor lesz, diszeloadás keretében, a kolozsvári francia konzul magas védnöksége alatt.

Váltsa meg jegyét ma este azonnal a SELECT Mozgó pénztáránál, ha részt akar venni ezen az első diszeloadáson. —

Fogadjunk ...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, Pancser ur, hogy a maga multheti jóslata helyesnek bizonyult. Bernády Györgyöt követte Tanya Gyula, a Magyar Párt pedig még egészségesebb lett, mint valaha.

— Mondja kérem, mit bájtja maga mindig azt a szegény Magyar Pártot? Ártott magának?

— Dehogyan kérem, nem vét az a légynek sem. Sőt még a kormány-nak sem. Annak legkevésbé.

— Nahát. Magának senkisémet tesz. Sem a Magyar Párt, sem a kormány, sem az ellenzék, maga mindenkit csak kifiguráz. Maga talán jobban tudná csinálni?

— Én nem. De én legalább nem is vállalkozom rá.

— Hát mondja, jóuram, miért lépett ki Torna? Hiszen a tegnapi Keleti Újság végighuzta a szájában a mézesmadzagot: elnöki tanácsstag lehet Bernády helyett, ha jól viseli magát.

— Igen, de Torna nem viselte jól magát. Többször kritizálta a pártelnökséget.

— És az bűn?

— Az egyetlen és főbűn.

— És ki lesz most Bernády és Torna helyett tanácsstag?

— Az majd eztán derül ki, egyelőre csak a tülekedés indult meg.

— Hát olyan nagy előny jár azokkal az állásokkal?

— Nézze, öregem, az amerikai magyaroknak rengeteg egyesületük van, amelyek főként azért alakulnak, hogy mindenkinek jusson valami tisztség. Tanyai Péter Szeged mellől szintén beiratkozott Amerikában egy sereg egyesületbe, míg végre a Detroiti Magyarok Zrínyi Gummirágó Köre megválasztotta elnökének. Hazasürgönyözött a tanyára kábelben: „Elnök lettem.” Mire édesapja, aki azt hitte, hogy fia legalább is az Egyesült Államok elnöke lett, visszakábelezett: „Édes fiam, aztán csak jól bánj a néppel.”

— Így vagyunk hát ezekkel a tisztségekkel?

— Így bizony és ebben is maradunk.

— Pardon, Pancser ur. Ne rohanjon úgy.

— De bizony rohanok, mert félek hogy nem kapok helyet.

— Ugyan hol?

— Hát hol máshol, mint Fischbein Lászlónál, a Fötéren, ahol már megkezdődött a karácsonyelőtti nagy tolongás és sietnem kell, hogy idejében minden szükségletemet beszerezsem. Maga nem jön?

— Dehogyan nem.

— Akkor ebben maradunk.

Ügyvédi határidő napló 1928.

LEI 480 —

LEPAGE

Kárlsbádi porcellán

Ebédlőszerviz . . . L 960

Kávészerviz . . . L 360

Üvegszerviz . . . L 336

FISCHER üvegudvar CLUJ

A házhelykisajátítások erőltetésére bizottságot alakítottak a kolozsvári tisztviselők

(Cluj-Kolozsvár, nov. 23.) A kolozsvári városi tanács tegnapi közgyűlésén dr. Boila Romulus egyetemi tanár városi tanácsfőnökségében erős kritikát gyakorolt a becső telkek kisajátításának végrehajtásáról.

Dr. Boila indítványára a városi közgyűlés elhatározta, hogy memorandumot intéz a földművelésügyi miniszterhez, melyben a kisajátításoknak revízió alá vételét kéri.

Ugyanakkor Kolozsvár a közfelfüggetlenség egy csoportja akciót indított a kisajátításoknak tovább folytatására és egy bizottságot alakítottak, melynek élén dr. Starulescu és I. Popa ezredesek állanak, hogy a kisajátítási

munkálatokat kisűrésessék.

Az Univerzál a közfelfüggetlenség mozgalmával kapcsolatosan cikket ír a kisajátítások kérdéséről és erős támadást intéz a telektulajdonosok ellen, kik nem hajlandók belétörödni abba, hogy telkeiket kisajátítsák.

Az Univerzál cikke az agráriórvény kijátszásának minősíti azt, hogy akadnak olyan telektulajdonosok, kik belétöréstől beépítették, hogy a kisajátítás alól mentesüljék.

A támadó cikkreleplező adatai nagy feltűnést keltettek Kolozsváron és az érdekeltek azon törik a fejüket, hogyan képzeli el hát az Univerzál a magánulaidont.

Amíg egy vagon eljut odáig...

(Cluj-Kolozsvár, nov. 23. A Mai Világ tudósítójáról.) Az alábbi történet egy „eltévedt” tehervagonról szól, amely rossz vágányra jutott és ezzel megrázkólt a vasút adminisztrációjának szomorú karikatúráját. A szövegforgó 04325. számú tehervagon tulajdonképpen nem felelős azért, ami történt. Mindössze annyit tudna mondani, hogy egy szilágycsehi fakitermelő vállalat néhány héttel ezelőtt fát rakott bele és Kolozsvárra irányította, ahol egy ismeretlen fakeskedő utján eladásra került volna a levagányozott faár.

A kolozsvári kereskedő több, mint két héttel ezelőtt megkapta a vasúti áruaktár átiratát, hogy a váraküldemény megérkezett és ez átvethető az állomásnál. A kereskedő az avizóval és a fuvarlevéllel az állomásra rohant, amikor azonban átkarantá venni a küldeményt, meglepetve tapasztalta a vasúti közegekkel együtt, hogy a 04325. számú vasúti kocsi nyomtalanul eltűnt a vasúti pályatestről.

A kereskedő, akinek sürgős szüksége volt a fára, napokon keresztül szaladgált fűző-fához, az eltűnt szállítmányról azonban senki sem tudott, mert sehol sem volt feltüntetve, hogy a vagon elhagyta volna Kolozsvár állomását. Három nap múlva érdekes fordulatot vett a titokzatos ügy. A kereskedő ugyanis ráakadt az eltűntnek hitt vasúti kocsira, amely

azonban ekkor már — üres volt.

A bevezetett házi vizsgálat megállapította, hogy a szállítmányt más rakományokkal együtt betölték egy kolozsvári bankvállalat tulajdonát képező telepre, ahol — állépvé a törvény előírásait — felbontották a kocsit és az árut kirakták belőle.

A kolozsvári kereskedő két hete szaladgált árujáért, a bank azonban a vasútigazgatóság többszöri felszólítására sem lértette meg a jogtalanul eltulajdonított áru értékét, a vasút pedig többször reklámolta már a fuvardíj kifizetését, valamint az áru magas fekbérének megtérítését, mivel hat órán belül „nem váltották ki” a küldeményt.

Ilyen körülmények között az elvesztett vagon története hosszú ideig folyó peres eljárást jelent, amely többé kerülhet a kolozsvári fakeskedőnek mint az egész szállítmány értéke, a vasútigazgatóság pedig büntető eljárást indít a bank ellen, mert a vasúti kocsit felbontotta anélkül, hogy az tulajdonát képezte volna.

Megjegyezni kívánjuk, hogy ez nem az első eset a kolozsvári állomáson, ahol máról holnapra, az adminisztráció felületessége miatt a kereskedőkre nagy ráfizetést jelentő perek születnek.

Maradék fél árban a Gólya áruházban.

**CSINOS NŐNEK PRÉM,
CSUNYA NŐNEK KRÉM!**

MARTONFFY JÁNOS SZÖRMEKOLLEKCIÓ
Cluj, Unió-utca 1 szám.

Üzleti tel. 2-81. Ipartelep tel. 5-33.

Kérem összehasonlítani árait,
árum minőségét és kivitelét!!!
Állandó felfrissített készlet!

SPORTVILÁG

Nagy futballbotrány Bukarestben. Vasárnap, a Pr. Mihai-Vál Vartej bajnoki mérkőzésen hatalmas botrány szórakoztatta a bukeresti közönséget, amelynek egy töredéke még hi maradt a futballsporthoz. Hét perccel a meccs befejezése előtt Greulescu bíró megátámadták a P. Mihai játékosai s anynyira megverték, hogy eszméletlen állapotban szállították el. A verkedésbe csakhamar beavatkoztak a határbírák, a másik csapat játékosai, majd a közönség is berontott a harmezőre, amelyen a csata akkor ért véget, amikor már nem volt kit knockautolni. — A mérkőzést természetesen nem tudták befejezni. A bukeresti sportlapok a legenergiusabb rendszabályokat követelik a bűnösök ellen, mert attól tartanak, hogy ilyen esetek megismétlődése tönkretesz a főváros szépen fejlődő futballsportját.

A budapesti FTC Prágában. November 27-én Prágában játszik a budapesti bajnokságot a Spárta ellen. A revánsmérkőzést a következő vasárnapon Budapestén játsszák le. — A Spárta vezetősége a Hungária meghívását nem fogadhatta el az előrehaladott szezonra való tekintettel.

A bécsi Slovan Prágában. December 5-én és 6-án Prágában vendégszerepel a bécsi Slovan a Slavia és a Vrsovia ellen. — December 14-én a bécsiek Szombathelyen a Sabaria ellen veszik fel a küzdelmet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
STR. IORGA (v. JÓKAI-UTCA) 10
Telefonszám: 875.

Előfizetési ár: egész évre 500 lej,
fél évre 280 lej.

**Egy női ruhára való
mintás szövet
165 lej**

**Egy női ruhára való
kockos szövet 235 lej!**

Szabó Jenő díszruházában, Cluj.

Ne sajnálja a fáradságot bármennyű

láda rendelese előtt

informálodni a

LEMNOS

ládegár áraitól. CLUJ, Malom-u. 28.
Telefon 194. és 645.

„FOCUS” fűzfavállalat

elsősz-
tályu **bükkhasáb**ot

szállít kedvező árban

CLUJ.

Str. Gh. Enescu (v. Gyufagyár-u.) 3

Telefon: 4-88.

**Szőrme mikádó
Lei 4000**

Átmenetikaabátok

Bőrkabáto

NEUMANN M. CLUJ,
férfi- és fiuruha-
áruház Fötér 14.